Dosarul nr. 4r-1873/23 Judecătoria Ungheni
4-22156767-02-4r-18052023 Judecătorul: Mihail Ulinici

D E C I Z I E
În numele Legii

21 decembrie 2023 municipiul Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău, în componenţa:

Preşedintele completului, judecătorul Cecan Silvia

Judecătorii Brînza Liubovi

Dulghieru Dorin

examinând, fără prezența părților, recursul declarat de Centrul Național Anticorupție, împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 24 martie 2023, prin care s-a încetat procesul contravenţional pornit în privința lui Munteanu Ștefan învinuit de comiterea contravenției prevăzută de art. 313 din Codul contravențional, din motiv că nu există faptul contravenției.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 28.11.2022-24.03.2023;
Instanța de recurs: 18.05.2023-21.12.2023.
Procedura înștiințării părților a fost legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

A C O N S T A T A T :

Potrivit procesului – verbal cu privire la contravenție nr. 019/2022 din 24 octombrie 2022, întocmit de Direcția Generală Teritorială „NORD" a Centrului Național Anticorupție, în privința lui Munteanu Ștefan s-a reținut faptul că, „*la data de 17 august 2022 în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente al Direcției Generale Teritoriale „Nord" a Centrului Național Anticorupție cu nr. 324, a fost înregistrată sesizarea șefului Oficiului teritorial Ungheni a Cancelariei de Stat Andrei Grițco, cu privire la pretinsele acțiuni ilegale ale consilierilor din cadrul Consiliul comunal Petrești din raionul Ungheni, exprimate prin neabrogarea deciziei Consiliului local nr. 01/18 din 25.03.2022, prin care au fost aprobate materialele cadastrale actualizate asupra terenului agricol cu nr. cadastral *****, necătând la faptul că OT Ungheni al Cancelariei de Stat a*

notificat actul administrativ în cauză ca fiind ilegal.

*La data de 25.03.2022 Consiliul comunal Petreşti din raionul Ungheni adoptă decizia nr. 01/18 prin care aprobă materialele cadastrale, cu actualizarea hotarelor terenului agricol cu nr. cadastral ***** cu suprafaţa de 5 ha., domeniul privat, modul de folosinţă agricol, categoria de destinaţie teren agricol.*

În planul geometric actualizat propus spre aprobare a fost inclusă şi o construcţie hidrotehnică din domeniul privat, care conform actului de inventariere a bunurilor imobile proprietate publică al UAT, aparţine cet. Gorea Serghei, actualul primar al localităţii Petreşti.

Terenul respectiv cu categoria de destinaţie agricol, de domeniu privat, constituie de fapt un bazin acvatic, categoria de destinaţie a cărui constituind, în condiţiile legii, teren din fondul apelor de domeniu public.

Nefiind de acord cu decizia Consiliului comunal Petreşti nr. 01/18 din data de 25.03.2022, Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat a notificat actul administrativ ca fiind ilegal, solicitând abrogarea acestuia, însă autoritatea deliberativă (Consiliul comunal Petreşti) şi-a menţinut poziţia şi nu a abrogat actul contestat.

*Asupra corectitudinii aplicării cadrului legal în emiterea Deciziei nr. 01/18 din data de 25.03.2022 „Cu privire la aprobarea planului geometric actualizat a proprietăţii publice UAT Petreşti, raionul Ungheni" şi a Deciziei nr. 09/2 din data de 16.08.2011 „Cu privire la aprobarea planului geometric a terenului cu destinaţia agricolă cu S-5,0 ha, situat în extravilanul satului Petreşti, conturul 310 proprietate a administraţiei publice locale" de către Consiliul comunal Petreşti, r-nul Ungheni, s-a expus Agenţia Proprietăţii Publice, fiind formulat răspunsul nr. 03-03-4406 din 11.07.2022 din conţinutul căruia reiese că terenul la care se face referire în deciziile Consiliului comunal Petreşti, raionul Ungheni, cu numărul cadastral *****, fiindu-i atribuit iniţial modul de folosinţă „mlaştină", apoi cel de „agricol", este amplasat pe un curs de apă pârâu. Atât albiile cursurilor de apă cu fâşiile riverane, cât şi mlaştinile, conform art. 2 al Legii apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011 şi art. 63 al Codului Funciar nr. 828 din 25.12.1991 se califică ca terenuri din categoria de destinaţie fondul apelor.*

Legea nr. 29 din 05.04.2018 privind delimitarea proprietăţii public prin art. 9 alin. 2) lit. b) şi art. 11 alin. 2) lit. b), atribuie terenurile fondului apelor la bunuri proprietate publică de domeniu public, care conform prevederilor art. 10 şi art. 13 lit. f) ale Legii nr. 121/2007 privind administrarea şi deetanizarea proprietăţii publice sânt bunuri inalienabile, insesizabile şi imprescriptibile.

Obiecte acvatice ce fac parte din categoria de destinaţie agricolă, conform art. 36 lit. b) Cod funciar, sunt doar amenajările piscicole şi iazurile antierozionale (noţiuni: Legea nr. 149 din 08.06.2006privind fondul piscicol, pescuitul şi piscicultura şi Hotărârea Guvernului nr. 977 din 16.08.2016 cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor), instalaţiile de

desecare și cele de irigare.

*În contextul celor declarate supra se reliefă aplicarea incorectă de către Consiliul comunal Petrești a cadrului legal în privința atribuirii categoriei de destinație și a modului de folosință pentru terenul cu numărul cadastral *****, care de facto este teren fondul apelor, proprietate publică de domeniu public.*

Cu referire la bararea cursului de apă prin edificarea unui baraj de către o persoană terță, este de menționat necesitatea existenței prealabile a unor relații funciare asupra terenului unde să fie stipulată permisiunea de construire a iazului, lucrare de construcție ce se realizează în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor este o construcție prin existența proiectului de execuție, a tuturor actelor permisive și a procesului-verbal de dare în exploatare, ultimul servind drept temei pentru înregistrarea construcției hidrotehnice baraj.

În privința schimbării categoriei de destinație a terenului de sub iaz, este de menționat posibilitatea efectuării măsurii în cauză doar în situația lichidării iazului ca obiect acvatic cu ulterioară executare a formării prin separare a bunului, conform prevederii Legii nr. 354 din 28.10.2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, prin păstrarea albiei pârâului cu fâșiile riverane de protecție ca teren fondul apelor și schimbarea categoriei de destinație doar pentru suprafețele laterale rămase. Modalitatea de schimbare a categoriei de destinație a terenului este prevăzută de Hotărârii Guvernului nr. 1170 din 25.10.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbarea destinației și schimb de terenuri.

Materialele de delimitare și cele de actualizare a hotarelor terenurilor necesită a fi coordonate conform reglementărilor art. 21 alin. 1) și 2) al Legii nr. 29 din 05.04.2018 privind delimitarea proprietății publice de către comisia de delimitare, în situația delimitării în mod selectiv comisia fiind constituită conform prevederilor pct. 16 alin. 3) al Hotărârii Guvernului nr. 63 din 11.02.2019 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică.

*La acest compartiment s-a expus și Agenția „Apele Moldovei" oferind răspunsul nr. 08-04/0701 din 22-06-2022 din conținutul căruia reiese că în urma examinării materialelor cartografice precum și a rețelei hidrografice a terenului cu nr. cadastral *****, s-a constat, că pe terenul respectiv este amplasat un iaz, mai mult ca atât terenul dat este tranzitat de către un curs de apă (pârâu) cu o lungime totală de 7153 metri, care se revarsă în râul Șoltoaia.*

Astfel, în conformitate cu art. 2 a Legii Apelor nr. 272 din 23.12.2011 terenul fondului apelor reprezintă teren aflat sub ape, albiile cursurilor de apă, cuvetele lacurilor, iazurilor, rezervoarelor de apă, mlaștini, terenuri pe care sunt amplasate construcții hidrotehnice și alte structuri ale serviciului apelor, terenuri repartizate pentru fâșiile de deviere (de pe maluri) a râurilor, a bazinelor de apă, a canalelor magistrale și a colectoarelor, precum și terenuri folosite pentru construcția și exploatarea instalațiilor ce asigură satisfacerea necesităților de apă potabilă, de apă

tehnică, de apă curativă, altor necesități de interes public.

*Respectiv, atât pârâul care traversează terenul cât şi iazul amplasat pe terenul cu numărul cadastral ***** fac parte din terenul fondului apelor.*

Totodată, procesul de formare a bunului respectiv a fost efectuat cu încălcarea art. 7 alin. 1) lit. a) a Legii nr. 354 din 28.10.2004 privind formarea bunului imobil, unde se indică că, bunul format trebuie să corespundă destinației inițiale.

Destinația terenului a fost neîntemeiat indicată ca teren agricol, ceea ce nu corespunde situației de fapt, destinația fiind teren a fondului apelor".

Acțiunile lui Munteanu Ștefan au fost încadrate de către agentul constatator în baza art. 313 din Codul contarvențional, adică „*săvîrşirea unei acţiuni care depăşeşte în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii*".

La 26 octombrie 2022, Direcția Generală Teritorială „Nord" a Centrului Național Anticorupție, în temeiul art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c), 393 alin. (2) și 394 alin. (1^1) din Codul contravențional a remis pentru examinare conform competenței instanței de judecată procesul – verbal cu privire la contravenție nr. 018/2022 din 24 octombrie 2022.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 24 martie 2023, s-a încetat procesul contravenţional pornit în privința lui Munteanu Ștefan, născut la *****, numărul de identitate ***** domiciliat în satul*****, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional al RM, pe temeiurile prevăzute la art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, nu există faptul contravenției.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator a declarat recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Ungheni din 24 martie 2023, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că, de către autoritatea constatatoare au fost luate toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, complet și obiectiv, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Recurentul a relevat că, instanța de fond neîntemeiat a dispus încetarea procesului pe motiv că nu există faptul contravenției, menționând că nu este victimă, deși norma legală prevede expres că instanța de judecată are atât atribuția cât și obligația de a examina cauzele sub toate aspectele, complet și obiectiv. Drept temei a hotărârii sale, instanța de fond folosește doar argumente ce nu au tangență cu speța și învinuirea incriminată.

Respectând prevederile art. 471 alin. (1) din Codul contravențional, cât și principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a

dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, în adresa instanței de recurs nu a fost depusă vreo referință asupra recursului declarat.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul este fondat și urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) din Codul contravențional, „*după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător*”.

Cu întâietate, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel, analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Potrivit materialelor cauzei se atestă că, potrivit procesului – verbal cu privire la contravenție nr. 019/2022 din 24 octombrie 2022, întocmit de Direcția Generală Teritorială „NORD” a Centrului Național Anticorupție, în privința lui Munteanu Ștefan s-a reținut faptul că, „*la data de 17 august 2022 în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente al Direcției Generale Teritoriale „Nord” a Centrului Național Anticorupție cu nr. 324, a fost înregistrată sesizarea șefului Oficiului teritorial Ungheni a Cancelariei de Stat Andrei Grițco, cu privire la pretinsele acțiuni ilegale ale consilierilor din cadrul Consiliul comunal Petrești din raionul Ungheni, exprimate prin neabrogarea deciziei Consiliului local nr. 01/18 din 25.03.2022, prin care au fost aprobate materialele cadastrale actualizate asupra terenului agricol cu nr. cadastral *****, necătând la faptul că OT Ungheni al Cancelariei de Stat a notificat actul administrativ în cauză ca fiind ilegal.*

*La data de 25.03.2022 Consiliul comunal Petrești din raionul Ungheni adoptă decizia nr. 01/18 prin care aprobă materialele cadastrale, cu actualizarea hotarelor terenului agricol cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 5 ha., domeniul privat, modul de folosință agricol, categoria de destinație teren agricol.*

În planul geometric actualizat propus spre aprobare a fost inclusă și o construcție hidrotehnică din domeniul privat, care conform actului de inventariere a bunurilor imobile proprietate publică al UAT, aparține cet. Gorea Serghei, actualul primar al localității Petrești.

Terenul respectiv cu categoria de destinație agricol, de domeniu privat, constituie de fapt un bazin acvatic, categoria de destinație a cărui constituind, în condițiile legii, teren din fondul apelor de domeniu public.

Nefiind de acord cu decizia Consiliului comunal Petrești nr. 01/18 din data de 25.03.2022, Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat a notificat actul administrativ ca fiind ilegal, solicitând abrogarea acestuia, însă autoritatea deliberativă (Consiliul comunal Petrești) și-a menținut poziția și nu a abrogat actul contestat.

*Asupra corectitudinii aplicării cadrului legal în emiterea Deciziei nr. 01/18 din data de 25.03.2022 „Cu privire la aprobarea planului geometric actualizat a proprietății publice UAT Petrești, raionul Ungheni" și a Deciziei nr. 09/2 din data de 16.08.2011 „Cu privire la aprobarea planului geometric a terenului cu destinația agricolă cu S-5,0 ha, situat în extravilanul satului Petrești, conturul 310 proprietate a administrației publice locale" de către Consiliul comunal Petrești, r-nul Ungheni, s-a expus Agenția Proprietății Publice, fiind formulat răspunsul nr. 03-03-4406 din 11.07.2022 din conținutul căruia reiese că terenul la care se face referire în deciziile Consiliului comunal Petrești, raionul Ungheni, cu numărul cadastral *****, fiindu-i atribuit inițial modul de folosință „mlaștină", apoi cel de „agricol", este amplasat pe un curs de apă pârâu. Atât albiile cursurilor de apă cu fâșiile riverane, cât și mlaștinile, conform art. 2 al Legii apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011 și art. 63 al Codului Funciar nr. 828 din 25.12.1991 se califică ca terenuri din categoria de destinație fondul apelor.*

Legea nr. 29 din 05.04.2018 privind delimitarea proprietății public prin art. 9 alin. 2) lit. b) și art. 11 alin. 2) lit. b), atribuie terenurile fondului apelor la bunuri proprietate publică de domeniu public, care conform prevederilor art. 10 și art. 13 lit. f) ale Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetanizarea proprietății publice sânt bunuri inalienabile, insesizabile și imprescriptibile.

Obiecte acvatice ce fac parte din categoria de destinație agricolă, conform art. 36 lit. b) Cod funciar, sunt doar amenajările piscicole și iazurile antierozionale (noțiuni: Legea nr. 149 din 08.06.2006privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura și Hotărârea Guvernului nr. 977 din 16.08.2016 cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor), instalațiile de desecare și cele de irigare.

*În contextul celor declarate supra se reliefă aplicarea incorectă de către Consiliul comunal Petrești a cadrului legal în privința atribuirii categoriei de destinație și a modului de folosință pentru terenul cu numărul cadastral *****, care de facto este teren fondul apelor, proprietate publică de domeniu public.*

Cu referire la bararea cursului de apă prin edificarea unui baraj de către o persoană terță, este de menționat necesitatea existenței prealabile a unor relații funciare asupra terenului unde să fie stipulată permisiunea de construire a iazului, lucrare de construcție ce se realizează în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor este o construcție prin existența proiectului de execuție, a tuturor actelor permisive și a procesului-verbal de dare în exploatare, ultimul servind drept temei pentru înregistrarea construcției hidrotehnice baraj.

În privința schimbării categoriei de destinație a terenului de sub iaz, este de menționat posibilitatea efectuării măsurii în cauză doar în situația lichidării iazului ca obiect acvatic cu ulterioară executare a formării prin separare a bunului, conform prevederii Legii nr. 354 din 28.10.2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, prin păstrarea albiei pârâului cu fâșiile riverane de protecție ca teren fondul apelor și schimbarea categoriei de destinație doar pentru suprafețele laterale rămase. Modalitatea de schimbare a categoriei de destinație a terenului este prevăzută de Hotărârii Guvernului nr. 1170 din 25.10.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbarea destinației și schimb de terenuri.

Materialele de delimitare și cele de actualizare a hotarelor terenurilor necesită a fi coordonate conform reglementărilor art. 21 alin. 1) și 2) al Legii nr. 29 din 05.04.2018 privind delimitarea proprietății publice de către comisia de delimitare, în situația delimitării în mod selectiv comisia fiind constituită conform prevederilor pct. 16 alin. 3) al Hotărârii Guvernului nr. 63 din 11.02.2019 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică.

*La acest compartiment s-a expus și Agenția „Apele Moldovei" oferind răspunsul nr. 08-04/0701 din 22-06-2022 din conținutul căruia reiese că în urma examinării materialelor cartografice precum și a rețelei hidrografice a terenului cu nr. cadastral *****, s-a constat, că pe terenul respectiv este amplasat un iaz, mai mult ca atât terenul dat este tranzitat de către un curs de apă (pârâu) cu o lungime totală de 7153 metri, care se revarsă în râul Șoltoaia.*

Astfel, în conformitate cu art. 2 a Legii Apelor nr. 272 din 23.12.2011 terenul fondului apelor reprezintă teren aflat sub ape, albiile cursurilor de apă, cuvetele lacurilor, iazurilor, rezervoarelor de apă, mlaștini, terenuri pe care sunt amplasate construcții hidrotehnice și alte structuri ale serviciului apelor, terenuri repartizate pentru fâșiile de deviere (de pe maluri) a râurilor, a bazinelor de apă, a canalelor magistrale și a colectoarelor, precum și terenuri folosite pentru construcția și exploatarea instalațiilor ce asigură satisfacerea necesităților de apă potabilă, de apă tehnică, de apă curativă, altor necesități de interes public.

*Respectiv, atât pârâul care traversează terenul cât și iazul amplasat pe terenul cu numărul cadastral ***** fac parte din terenul fondului apelor.*

Totodată, procesul de formare a bunului respectiv a fost efectuat cu încălcarea art. 7 alin. 1) lit. a) a Legii nr. 354 din 28.10.2004 privind formarea bunului imobil,

unde se indică că, bunul format trebuie să corespundă destinației inițiale.

Destinația terenului a fost neîntemeiat indicată ca teren agricol, ceea ce nu corespunde situației de fapt, destinația fiind teren a fondului apelor".

Acțiunile lui Munteanu Ștefan au fost încadrate de către agentul constatator în baza art. 313 din Codul contarvențional, adică „*săvîrşirea unei acţiuni care depăşeşte în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii*".

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, „*examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei*".

Conform art. 462 alin. (1) și (4) Cod contravenţional, „*hotărârea judecătorească va fi legală, întemeiată şi motivată. Partea descriptivă cuprinde: b) probele pe care se întemeiază concluzia şi motivele de respingere a probelor; c) norma contravenţională pe care se întemeiază soluţionarea cauzei*".

Reieșind din prevederile art. 6 al CEDO, pronunţarea de către instanţele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţia instanţei de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerinţelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26).

Tot în sensul art.6 alin. (1) al Convenţiei, instanţele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care îşi întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noţiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noţiunea de proces echitabil impune ca instanţele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esenţiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulţumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părţi.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, (în cauza *Luka contra României din 21.07.2009*) se evidenţiază, că art. 6 CEDO implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei" obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van der Hurk împotriva Olandei, din 19 aprilie 1994).

Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei (Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei, nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006).

La caz, Colegiul penal reține că, pentru a se pronunţa cu hotărârea în cauză, instanţa de fond a examinat și s-a expus asupra fondului cauzei fără a se expune asupra tuturor circumstanțelor, probelor și temeiurilor invocate întru confirmarea sau infirmarea circumstanțelor stabilite prin procesul-verbal cu privire la contravenție din din 24 octombrie 2022, ceea ce contravine prevederilor art. 381 alin.(4), 458 și 462 Cod contravențional.

Colegiul penal menționează că, instanța de fond a examinat cauza superficial, iar la baza hotărârii adoptate a pus doar interesele făptuitorului, Munteanu Ștefan, fiind neglijate probele care au fost administrate de către agentul constatator.

În acest sens instanța de recurs nu poate reține argumentele instanței de fond cu referire la caracterul abstract și general al învinuirii înaintate lui Munteanu Ștefan, or, instanța de recurs reține că în procesul – verbal cu privire la contravenție este indicată fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.

De rând cu aceasta, instanța de fond neacordând suficientă relevanță dispoziției art. 14 Cod contravențional ce se referă la vinovăție, eronat și prematur a ajuns la concluzia privind lipsa intenției în acțiunile lui Munteanu Ștefan.

Contrar celor conchise de către prima instanță, Colegiul denotă că, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că Direcția Generală Teritorială „Nord” a Centrului Național Anticorupție nu a emis o decizie de sancționare în privința lui Munteanu Ștefan, ci a constatat o contravenție și a remis materialele acumulate instanței de judecată în vederea emiterii deciziei de sancționare.

La fel, Colegiul penal consideră că, în prezenta speță, instanța de fond nu s-a expus suficient pe marginea procesul contravenţional pornit în privinţa lui Munteanu Ștefan în baza art. 313 Cod contravenţional, ce a fost încetat, pe motivul lipsei faptului contravenţiei în acţiunile acestuia, or, la cazul dedus judecății nu este clară motivarea primei instanțe referitor la circumstanțele invocate de către agentul constatator, circumstanțe ce urmează a fi apreciate la o nouă examinare.

Totodată, Colegiul conchide, că soluția de încetare a procesului contravențional din lipsa faptei pe art. 313 Cod contravențional, este una pripită, fiind bazată pe aplicarea eronată cazului din speță a hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 ce se referă la aspectul penal a componenței de infracțiune, prevăzută la art. 328 Cod penal, fără a se ține cont de constatările Curții expuse în hotărârea nr. 42 din 01.04.2021, referitor la inadmisibilitatea sesizării nr. 218g/2020 privind excepția de neconstituționalitate a textului care contravin intereselor publice din art. 313 Cod

contravențional, ce anterior a fost obiectul controlului de constituționalitate conform deciziei nr. 100 din 3 octombrie 2019.

Or, după cum a reiterat înalta Curte, interesul public din art. 313 Cod contravențional, este clar și previzibil, definiția noțiunii de interes public fiind prevăzută la art. 3 din Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, ce semnifică interesul general de dezvoltare a bunăstării societății în ansamblu și de realizare a intereselor private legitime, garantat prin funcționarea entităților publice și private, precum și prin exercitarea atribuțiilor de serviciu ale agenților entităților menționate în strictă conformitate cu prevederile legale, în mod eficient și econom din punct de vedere al utilizării resurselor.

Așadar, din hotărârea recurată rezultă o examinarea superficială a cauzei, astfel instanţa a cercetat materialele cauzei invocând cercetarea dosarului contravenţional, fără a menţiona probele acumulate de agentul constatator, nefiind clar ce materiale ale dosarului contravenţional au fost cercetate de instanţă, mai mult ca atât deşi la lucrările dosarului sun anexate un șir de probe acumulate de agentul constatator în partea motivantă a hotărârii, acestora nu le-a fost dată nicio apreciere. Or, elucidarea tuturor împrejurărilor menţionate are o mare importanţă la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanţa de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat serveşte drept temei pentru anularea hotărârii atacate.

Mai mult, Colegiul penal constată că concluziile formulate în hotărârea instanţei de fond se apreciază ca fiind generale, fără a se lua în considerare circumstanţele de fapt şi de drept conţinute în materialele dosarului contravențional.

Respectiv, Colegiul penal conchide că instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Prin urmare, ținând cont de faptul că instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, Colegiul penal admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

Conducându-se de prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c), 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Centrul Național Anticorupție.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Ungheni din 24 martie 2023, prin care s-a încetat procesul contravenţional pornit în privința lui Munteanu Ștefan învinuit de comiterea contravenției prevăzută de art. 313 din Codul contravențional, din motiv că

nu există faptul contravenției, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului,

judecător Cecan Silvia

judecător Brînza Liubovi

judecător Dulghieru Dorin